

Tillskruvat när fasaderna rivs ner

Lerkaka-författaren Anna Winbergs debutroman rör sig inom den nya genren mum-lit.

MUM-LIT

Vaknätter och verklighetskaos i Vasastan

Anna Winberg
(Pocketförlaget, 2016)

I "Vaknätter och verklighetskaos i Vasastan" får vi följa tre nyblivna mammor, som möts i en föräldragrupp. Tillfälligheter gör att Emma, Shirin och Dolly knyts till varandra. I viljan att lära känna varandra, spår de på eller utelämnar väsentliga delar av sina liv. Så småningom visar det sig att allt inte är

som det ser ut att vara.

De överdrivna beskrivningarna gör emellanåt att karaktärerna är svåra att ta till sig. Men det är tydligt vad Anna Winberg vill föra fram, och igenkänningen finns där.

Styrkan i romanen är just bilden av den många gånger onåbara fasaden som dagens småbarnsföräldrar möter, genom medier och sociala medier. Detsamma gäller bokens mammor, men det är först när ridärena faller som de verkligen knyter an.

MALIN EDEBORG

Rädslans fångar

Anna Jansson är en av Sveriges främsta och mest populära kriminalförfattare. Detta är den 17:e romanen med kriminalinspektör Maria Wern i huvudrollen. Anna Jansson har även skrivit annan litteratur bland annat en barnbok.

DECKARE

Rädslans fångar

Anna Jansson
(Norstedts 2016
inb 330 sid)

Fastlandet avstängt från Gotland. Det laddar upp för dramatik på många plan inför Almedalsveckan. Maria Werns man Björn, brandskyddstekniker måste fara på en konferens på fastlandet. Han har precis fått veta att han har en 17-årig son i en ungdomsrelation med Liv, som inte avslöjade att hon väntade barn. Hon flyttade till fastlandet och födde en son, som hon omedelbart adopterade bort till en visbyfamilj. Han kom in i missbrukarkretsar och brottslig verksamhet bland annat delaktighet i ett dråp. Björn vill ta hand om sonen. Både han och Maria blir chockerade. Marias och Björns hund Molly blir giftmördad på stan.

Björn hinner över till fastlandet innan det värsta ovädret i mannaminne bryter ut. Färjetrafiken ställs in och snart också flygtrafiken. Samtidigt pågår oro på solen, som stör det jordmagnetiska fältet och även elektronik. Polisen får indikationer på att det någonstans på Got-

land förekommer cannabisodling i stor skala. I riksdagen lobbar knarkliberala för att legalisera cannabis och samtidigt lobbar en annan grupp vid universitetet i Visby för att stoppa knarkliberaliseringen, däribland en kvinnlig historiektor, som fått i uppdrag att under Almedalsveckan på ett seminarium föreläsa om Christopher Polhem. Han var född och uppvuxen i Tingstäde på Gotland. Enligt rykten hade han konstruerat och byggt ett astronomiskt ur, som påstods kunna förutsäga domedagen.

Detta ur lär Polhem kort före sin död fört till Gotland och deponerat hos en barndomsvän. Universitetslektorn försöker inför sin föreläsning spåra uret. En domedagssekt i Tingstäde har uret dolt och igång. När ovädret brutit ut och Gotland blivit avskuret från fastlandet hittas lektorn brutalt mördad i sitt hem i Fårösund. Maria Wern tror att det finns ett samband mellan dessa händelser. Som vanligt stegras spänningen ända till slutet, samtidigt som person- och miljöskildringen är mycket ingående.

Den nyfikne läsaren har svårt att inte sträckläsa.

MATS GARME

KONSTVERK LÄNGS MED ANNA RYDSTEDT-STIGEN. DEL 2

Följ med Ölandsbladet på en vandring med dikter och konstverk längs med Anna Rydstedt-stigen. Den första delen publicerades den 2 juli.

Theo Jansson, "Det enda".

Theo Jansson skapade porträtt

Det andra konstverket längs stigen är Theo Janssons tolkning av Anna Rydstedts dikt "Det enda".

VENTLINGE. Theo Jansson har skapat ett porträtt av Anna, så som han föreställer sig henne efter berättelser och bilder. Anna tittar lite snett upp emot gården. Theo har klätt Anna i en blårutig klänning, blått var hennes färg. Han berättar att han tänker sig Anna fångad mitt i en tanke, i ett ögonblick.

Theo har också designat diktstolparna längs stigen.

Det enda

Var har du svävat så stilla i natt?
Av teångor doftar dina vingar, min själ.
Citron känner min tunga,
men mörker är än din luft, min själ.

Dock ser jag människorna,
kvinnor och män vid borden i Europa.
Jag också är född och
vuxen till det enda:
att vara Anna i världen.

(Ur Min punkt, 1960)

Fakta om poeten Anna Rydstedt

Poeten Anna Rydstedt (1928 -1994) föddes i Ventlinge där hon växte upp tillsammans med sin mamma och syster och sedan tillbringade sina somrar. Gården ligger precis väster om kyrkan.

VENTLINGE. Egentligen ville Anna bli präst, men tvingades motvilligt avstå, då Svenska kyrkan ännu

inte tillät kvinnliga präster. Hon studerade i Lund och blev en del av den litterära krets som kom att kallas Lunda-skolan. Hon debuterade med diktsamlingen "Bannlyst prästina" (1953). Efter studierna arbetade hon som folkhögskolelärare i bland annat Eslöv och Stockholm. Om Öland har Anna sagt i en intervju:

Marianne tolkar "Bedömning"

Konstverk tre längs stigen är Marianne Hedelins tolkning av Anna Rydstedts dikt "Bedömning".

Marianne berättar hur hon fick inspiration till "Fågelstenar".

- Med en enkel dikt om fåglar och stenar får Anna mig att fundera på hur jag vet vad som är verkligt i livet. Vi tror att vi ser stenar i åkern, men de kan få vingar och lyfta – och vi tvingas omvärdera det vi uppfattar som sant, säger Marianne.

- Det inspirerade mig till att låta stenar få vingar och flyga. Också stenar kan kanske flyga?

- Annas sätt att utifrån vardagliga ting öppna perspektiv som handlar om existensens villkor har berört mig djupt. På igenkänningens vingar hjälper hon mig att lyfta mot det okända och få fantasivindel.

Bedömning

Man ser inte genast skillnad
på småsten och gråsparvar
i den nysådda, svarta åkern.

Några flyger och sätter sig i nyponörnet
- de är gråsparvar.

Andra blir kvar och trippar i åkern
- de är också gråsparvar.

Andra återigen ligger stilla kvar i åkern
- de är troligen stenar.

(Ur Genom nålsögat, 1989)

Marianne Hedelin, med "Fågelstenar".

"Öland... blir den punkt i världen varifrån jag på olika radier tar mig ut i världen för att sedan vända tillbaka från olika riktningar. Öland är ett centrum i mitt liv, en mikrokosm där de existentiella villkoren rymmer samma faktorer som överallt i världen, allt som hör livet till".
Anna Rydstedt såg sam-

manhagen mellan stort och smått. Hon iakttog verkligheten omkring sig och klädde den i ord som förbinder de vardagliga tingen med de stora existentiella frågorna omkring liv och död.

Hon gifte sig med folkhögskolläraren Gustaf Dannstedt.

Anna Rydstedt skrev åtta diktsamlingar.